

NATURFORSTERKENDE SKJØTSELSPLAN

Glommastien, sør for fv. 215 til sør Kappabygget, Rena

Oppdragsgiver: Åmot kommune

Utarbeidet av: INNO-UT AS, Rena

Dato: Mai 2026

1. Bakgrunn og formål

Glommastien er et sentrumsnært og mye brukt friluftsområde langs Glomma i Rena. Stien har stor verdi både som rekreasjonsområde for lokalbefolkningen og som livsmiljø for et rikt plante- og dyreliv. I reguleringsplanen for Rena syd er det krav om at vegetasjonen i friområdene langs Glomma og Rødstjernet skal skjøttes i henhold til en egen skjøtselsplan. Åmot kommune er oppdragsgiver og operativt ansvarlig for vedlikehold og tiltak langs stien.

Denne planen er utarbeidet som en første leveranse for strekningen sør for Fv 215 og til sør Kappabygget. Planen dekker et areal på totalt ca 18 daa fordelt på tre befarte behandlingsfigurer. Leveransen tjener to formål:

- 1) å gi et faglig grunnlag for skjøtsel av pilotstrekningen, og
- 2) å etablere en metodisk mal som kan skaleres til hele Glommastiens lengde i det videre arbeidet.

Forslaget er innrettet for å utvikle en naturforsterkende skjøtselsstrategi der tiltak ikke bare vedlikeholder området, men bidrar til å styrke naturverdiene over tid. De fem nøkkelvariablene for økologisk tilstand som ligger til grunn er forankret i Miljødirektoratets faglige grunnlag for vurdering av økologisk tilstand i norsk natur.

Denne delen av Glommastien er vokst til etter 2006 og regnes derfor som økologisk ung.

For resterende deler av Glommastien vil det bli utarbeidet forvaltings- og skjøtselsplan når NiN resistering (Artsdatabankens metodikk for registrering av natur i Norge) og undersøkelser i Prestsjøen og Rødstjernet foreligger. Det jobbes for at begge disse forarbeidene skal gjøres i 2026.

2. Statusbeskrivelse, pilotstrekningen

Strekningen utgjør en langstrakt elvekantstripe langs Glommas vestbredd. Arealet ligger mellom fv. 215 i nord til sør-grensen for kappabygget med skulpturen Ørreten i nordlig del av strekningen, og avgrenses av Glomma i øst. Koordinater er angitt i UTM Sone 32.

Vegetasjonen er kartlagt i SR16, samt befaringer og fordelt på tre figurer med ulik karakter. Arelsammensetningen viser en betydelig andel åpen og glissen kantvegetasjon mot elva og tettere vegetasjon på arealene østfor stien som samlet bidrar til dynamikk, variasjon i lysforhold og økologiske overgangssoner.

Figur vest, 4,1 daa

UTM 628038 Ø, 6779799 N

Tett lauvskogbestand dominert av gråor, bjørk og selje. Middeldiameter 18 cm, kronedekning 77 %. Bestandet er ungt og homogent med høy konkurranse mellom trærne. Løvandelen er tilnærmet 100 %, noe som gir høy økologisk verdi for insekter, fugler og dyr. Strukturell variasjon er lav som følge av høy tetthet og jevne dimensjoner. Store trær og gamle trær er ikke registrert. Bestandet har et godt potensial for utvikling av livsløpstrær, særlig grove selje- og bjørkeindivider som over tid vil gi kontinuitet og habitatkvalitet i elvekantskogen.

Figur midtre, 6,2 daa

UTM 628049 Ø, 6779764 N

Det største og tetteste bestandet og middeldiameter 16 cm. Treslagssammensetning er tilnærmet lik figur nord, dominert av or, bjørk og selje. Bestandet er i en kritisk konkurransefase der naturlig selvtynning er pågående. Uten aktive tiltak vil de fleste trærne forbli i lave dimensjoner og aldri nå den økologiske verdien som grove og eldre individer representerer. Fristellingstynning rundt utvalgte livsløpskandidater er det viktigste skjøtselstiltaket i denne figuren.

Figur sør, 5,5 daa

UTM 628042 Ø, 6779703 N

Et åpnere og mer variert bestand med litt større innslag av bartrær. Middeldiameter er lavere og kronedekning er 57 %. Den markant lavere kronedekningsgraden og innslaget av bartrær skiller dette bestandet fra de to øvrige og indikerer en annen og litt lengere utviklingshistorie.

Samlet vurdering mot de fem nøkkelvariablene

Nøkkelvariabel	Status strekning	Vurdering
Variasjon	Lav i vest og midtre, moderat i sør	Behov for aktive tiltak
Løvandel	Høy i alle tre arealer	Bra
Død ved	Til stede, men små dimensjoner	Legges til rette for økning
Store trær	Få, utover langs elvekanten	Livsløpstrær velges ut og prioriteres
Gamle trær	Ingen, utover langs elva	Langsiktig mål å øke

3. Soneinndeling

Skjotselsplanen opererer med tre sonetyper som angir formål, tiltaksnivå og håndtering av elementer langs stien. Sonene er fargekodet for operativ bruk og overføres til kart ila. høsten 2026.

Det blir ikke gjennomført tiltak i hekkeperioden som i planen settes til perioden fra 15. april til 01. august. Utover gressklipp i ca 1,2 m bredde på begge sider av stien vil det tas hensyn til insekter og blomstring i perioden fra april til utgangen av september

Grønn sone, naturutvikling

Områder der vegetasjonen i størst mulig grad får utvikle seg naturlig, og der tiltak rettes mot å styrke de fem nøkkelvariablene over tid. Inngrep begrenses til fristellingstynning rundt utvalgte livsløpskandidater. Trær som må fjernes av hensyn til sikker ferdsel felles og får ligge som liggende død ved, noe som bidrar til utvikling av biologisk mangfold og naturlig omsetting.

Blå sone, opplevelse og utsikt

Soner mot Glomma i øst der selektiv vegetasjonsåpning gir visuell kontakt med elva og gode opplevelseskvaliteter for brukerne. Tiltak skjer kun på østsiden av stien. Materiale fra felling og beskjæring fjernes helt. Sonen utformes etter en gradientbasert tynningsmodell der tynningsgraden avtar gradvis innover i vegetasjonen, slik at overgangen mellom åpent og tett oppleves naturlig fremfor skarp.

Gul sone, ferdsel og drift

Selve sti-traseen og vestsiden av stien, dimensjonert for helårsdrift med gressklipper og brøytetraktor. Ingen vegetasjon tillates å vokse inn i driftskorridoren. Kratt og småtrær holdes tilbake gjennom jevnlig rydding. Alt materiale fra tiltak kjøres bort eller flises.

4. Tilrettelegging ved Ørreten

Skulpturen Ørreten er plassert i krysningspunktet mellom Glommastien og gangstien fra Sømoen, og utgjør et naturlig knutepunkt og landemerke langs stien. Området rundt skulpturen behandles som en blå sone med særskilt tilrettelegging etter en gradientbasert tynningsmodell der tynningsgraden avtar gradvis innover i omkringliggende arealer.

Målet er å skape et romslig og innbydende møtested der skulpturen har fritt innsyn fra alle tilnærmingsretninger, uten at overgangen til omgivende vegetasjon oppleves kunstig eller plutselig. Gradienten henter inspirasjon fra naturlige lysninger i skog, der åpningen fra kjernen avtar gradvis og gir en naturlig romfølelse.

Sone	Avstand	Beskrivelse
Kjerne	0-20 m radius	Fri for trær og busker. Gress, eventuelt sittebenk. Åpen mot Glomma i øst. All vegetasjon fjernes, med unntak av enkelttrær med særlig karakter som vurderes bevart etter befarig.
Kantsone	25-35 m fra sentrum	Sterk tynning. Enkelttrær med god form og dimensjon beholdes og fristilles. Kronedekket åpnes betydelig. Livsløpskandidater merkes og sikres. Materiale fjernes.
Overgangssone	30-50 m fra sentrum	Moderat tynning med avtagende intensitet innover i vegetasjonen. Skogpreget tar gradvis over. Fristellingstynning rundt utvalgte livsløpstrær er det primære tiltaket. Død ved fra tynning får ligge.